

20. Числително име. Видове числителни имена

Пет бонбона Радко има,
ше ги раздели на трима.
Първия на мама дава,
още четири остават.
После втория – на татко,
и остават три за Радко.

числителни	
бройни	редни
един	първи
шест	шести
дванайсет	дванайсети

1. Прочети откъса от романа „Пътешествията на Гъливер“ на Джонатан Суифт. Подчертай с червено числителните бройни, а със зелено – числителните редни.

Натоварих в лодката месото на сто вола, триста овце и храна, колкото можаха да сготвят четиристотин готвачи. Освен това взех шест живи крави, един наръч сено и четири торби зърно. На двадесет и четвърти септември 1701 година в шест часа сутринта опънах платна. На третия ден, когато бях изминал сто и трийсет километра, забелязах платна.

2. Запиши с думи колко е часът.

10,30 – _____ 12,15 – _____

3. От дадените числителни бройни образувай числителни редни за мъжки, за женски и за среден род.

	м.р.	ж.р.	ср.р.
едно	_____	_____	_____
пет	_____	_____	_____
дванайсет	_____	_____	_____



Правилно е да се пише *единайсет* (*единайсети*) и *единадесет*, *дванайсет* (*дванайсети*) и *дванадесет* и т.н.; *двайсет* и *двадесет*, *трийсет* и *тридесет*, *четирийсет* и *четиридесет*, *шейсет* и *шестдесет*.

4. Запиши с цифри и с думи рождените дни на двама твои близки.

5. Напиши с думи и членувай числителните бройни имена.

6 – шест, шестте 17 – _____
5 – _____ 20 – _____
9 – _____ 39 – _____

6. На кой ред има числително редно име?

А) Качвал съм се на планината сигурно сто пъти.
Б) За стотен път ти казвам да внимаваш!
В) В нашето училище има сто и пет четвъртокласници.

21. Правопис на числителните имена

1. Препиши текста, като замениш цифрите с думи.

2 пъти вълкът напразно се опитвал да измами 7 козлета, но III път успял. Глътнал 6 от тях, но 1 не можал да намери.



Ако числителното бройно име завършва на *-т*, при членуване се получава *-тт-* (*пет, петте*).

2. В текста има пет правописни грешки. Поправи ги.

Ставам сутрин в осъм. След пет-шес минути вече съм в кухнята. Хапвам идин сандвич и пия чай. Понякога изяждам и фтори сандвич. До единайсе играя на компютъра. А баба казва, че трябва да играя на двора.

3. Прочети началото на приказката „Двама другари“ на Лев Толстой. Подчертай главните части на изречението.

Вървели из гората двама другари. Изведнъж пред тях изскочила мечка. Единият се покатерил на близкото дърво. Вторият легнал на земята и се престорил на умрял.

• Кои думи са подлози в третото и в четвъртото изречение? Как са членувани?



Ако числителното редно име е подлог в изречението или пояснява подлога, то се членува с пълен член *-ят*.

4. Членувай числителните редни имена в изреченията.

Първи__ ден мина спокойно.
Още през първи__ ден децата се сприятелиха.
Трети__ брат препуснал с коня.
Местата ни бяха на трети__ ред.

5. Образувай съществителни имена от числителните.

едно – единица

пет – _____

сто – _____

две – _____

седем – _____

четири – _____

6. На кой ред думите са написани ГРЕШНО?

А) четвърти, четвъртък
Б) пети, петък
В) фтори, фторник

